

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 17 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Ratajczak

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Słup-Ostrawska

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2020 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. S.

- o zapłatę

I. Powództwo oddala;

II. Kosztami postępowania obciąża w całości powoda.

Hanna Ratajczak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 8 kwietnia 2019 roku powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej K. S. kwoty 133.923,76 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 18 maja 2017 roku pozwana zaciągnęła zobowiązanie względem powoda- pomiędzy stronami została zawarta umowa pożyczki (...). Pozwana zobowiązała się do terminowej spłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz powoda. W związku z nienależytym wykonywaniem przez pozwanego zaciągniętego zobowiązania umownego (brak terminowego regulowania wpłat), skutkującym naruszeniem warunków wyżej wymienionej umowy, zadłużenie powstałe na tle jej realizacji, z dniem 19 marca 2019 roku zostało postawione w stan wymagalności. Pismem z 20 marca 2019 roku powód skierował do pozwanej wezwanie do spłaty wymagalnego zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Mimo skierowanego wezwania do zapłaty zadłużenie nie zostało spłacone.

Starszy Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym (...) w L., VI Wydziale Cywilnym, nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym nakazał pozwanej K. S. w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacić powodowi kwotę 133.923,76 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 08 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 5.275 zł tytułem zwrotu kosztów procesu albo w tym terminie wnieść sprzeciw do tutejszego sądu.

Formularzem z dnia 21 maja 2019 roku (k. 4- 7v) pozwana K. S. złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W razie ewentualnego uznania przez sąd powództwa pozwana wniosła na podstawie art. 320 kpc o rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia.

Pozwana zarzuciła, iż istnienie i wysokość dochodzonego pozwem roszczenia nie została udowodniona, brak legitymacji czynnej powoda do występowania w niniejszej sprawie, brak wykazania w pozwie sposobu wyliczenia

wysokości należności głównej, brak wykazania w pozwie i udowodnienia istnienia podstawy wymagalności dochodzonego roszczenia, brak skutecznego doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty. Ewentualnie brak skutecznego doręczenia pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, a tym samym wymagalności roszczenia w całości. Nadto pozwana zarzuciła brak dokonania pełnego rozliczenia zadłużenia wskazującego na kwotę dochodzonej należności.

Z uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała iż przeczy wszystkim twierdzeniom i zarzutom strony powodowej, nadto nie potwierdza wskazanego zobowiązania oraz kwoty dochodzonej pozwem.

Postanowieniem z 30 maja 2019 roku (k. 9) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym (...) w L., VI Wydziale Cywilnym przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w P..

W odpowiedzi na pozew z 31 października 2019 roku (k. 45- 67) pozwana wskazała, iż co do zasady uznaje powództwo, ale kwestionuje je co do wysokości. Nadto zaprzeczyła wysokości i wymagalności roszczenia powoda, wskazując, że zostało ono nieudowodnione. Ponadto pozwana wniosła o umorzenie postępowania w części dotyczącej rat zapłaconych dobrowolnie, a nie uwzględnionych przez powoda w pozwie na łączną kwotę 4.000 zł. Pozwana złożyła wniosek o zasądzenie na rzecz strony pozwanej kosztów procesu.

Z ostrożności procesowej, w przypadku uwzględnienia powództwa powoda, z uwagi na trudną sytuację finansową pozwana wniosła na podstawie art. 102 kpc o nieobciążanie jej kosztami procesu poniesionymi przez przeciwnika procesowego w niniejszej sprawie oraz rozłożenie kwoty objętej żądaniem pozwu na raty, zgodnie z treści art. 320 kpc w wysokości 1.000 zł miesięcznie płatnych do 13 dnia każdego miesiąca.

Pozwana zaprzecza prawidłowości wyliczeń wysokości zadłużenia dokonanych przez powoda, wskazując na brak dokumentów stanowiących podstawę takiego wyliczenia. Nadto strona pozwana wskazała, iż kwestionuje prawdziwość wyciągu z ksiąg bankowych oraz wszystkich dokumentów złożonych do pozwu.

W piśmie procesowym z 31 grudnia 2019 roku (k. 77- 146v) powód podtrzymał żądanie pozwu w całości.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 maja 2017 roku pomiędzy (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W., a K. S. została zawarta umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...). Bank udzielił pozwanej kredytu w wysokości 130.907,76 zł, a pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu w 144 równych kapitałowo- odsetkowych ratach, płatnych nie później niż do 15 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie.

W §9 umowy strony ustaliły, że umowa rozwiązuje się z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia bądź w każdym czasie za porozumieniem stron. Bank nadto ma prawo wypowiedzieć umowę w przypadku braku terminowej spłaty zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu na zasadach określonych niniejszą umową (§9 ust.2 pkt 1 umowy).

Wypowiedzenie umowy poprzedzone jest wezwaniem do zapłaty przewidzianym w art. 75c ustawy prawo bankowe, tj. wezwaniem kredytobiorcy do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej, jeżeli należności nie zostaną uregulowane w całości w wyznaczonym terminie, jak również w sytuacji, z której złożony przez kredytobiorcę wniosek o restrukturyzację zadłużenia zostanie odrzucony, bank ma prawo wypowiedzieć umowę (§9 ust. 3 umowy).

Pozwana przystąpiła do spłaty zobowiązania, terminowo regulowała raty do 2018 roku. Wówczas pojawiły się u niej problemy finansowe. Chcąc wykonać umowę pozwana trzykrotnie wnioskowała o restrukturyzację kredytu, albowiem nie była w stanie spłacać rat w pełnej wysokości. Odpowiedzi na jej wnioski były negatywne.

Pismem z 10 grudnia 2018 roku powód wezwał pozwaną do uregulowania wymagalnego zadłużenia wynikającego z przedmiotowej umowy, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego pisma w kwocie 11.017,07 zł.

Wobec nieuregulowania powstałych zaległości powód pismem z 9 stycznia 2019 roku skierował do pozwanej warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...). Powód wezwał pozwaną do spłaty powstałych zaległości w kwocie 11.628,60 zł w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania pisma. Nadto bank poinformował o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz że w przypadku nieskorzystania z przysługujących pozwanemu uprawnień wskazanych w art. 75c ustawy Prawo bankowe, niniejszym pismem powód wypowiada umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...) z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisma. Korespondencja została doręczona pozwanej w dniu 28 stycznia 2019 roku.

Wobec braku spłaty przez pozwaną całości zadłużenia powód pismem z 20 marca 2019 roku skierował do niej przedsądowe wezwanie do zapłaty. W treści pisma powód wezwał pozwaną do zapłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...) z 18 maja 2017 roku, które na dzień 19 marca 2019 roku wynosiło 134.017,65 zł, w terminie 7 dni na wskazany rachunek bankowy.

Dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kopia umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) (k. 20- 23), poświadczona za zgodność z oryginałem kopia przedsądowego wezwania do zapłaty z 20 marca 2019 roku wraz z kopią przesyłki (k. 24, 25-25v), poświadczona za zgodność z oryginałem kopia pisma z 10 grudnia 2018 roku (k. 87), kopia warunkowego wypowiedzenia umowy z 9 stycznia 2019 roku wraz z potwierdzeniem odbioru przesyłki (k. 88- 88v, 89- 89v), poświadczona za zgodność z oryginałem kopia załączników (k.91- 111), historia rachunku bankowego (k. 112- 114), harmonogram spłat (k. 115- 121), historia rachunku (k. 122- 146v), zeznania powódki (e-protokół z 17 września 2020 roku)

Powódka do chwili obecnej dokonuje spłaty rat kredytu, ale nie w pełnej wysokości. Obecnie pozwana na poczet zobowiązania wpłaca comiesięcznie kwotę 1.000 zł.

Dowód: zeznania powódki (e-protokół z 17 września 2020 roku)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie budziły wątpliwości sądu. Nadto na powyższą ocenę nie wpłynęły zarzuty pozwanej co do treści tych dokumentów. Nadto Sąd ustaleń dokonał w oparciu o kopie dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Sąd zeznania pozwanej ocenił jako wiarygodne. Ich treść była spójna i logiczna nadto nie stała w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 140, poz. 939 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach

określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W niniejszej sprawie pozwana kwestionowała roszczenie co do wysokości, a nadto aby stało się ono wymagalne.

Oceniając zaoferowane przez powoda dowody sąd doszedł do przekonania, iż twierdzenia o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości.

Pismem z 9 stycznia 2019 roku powód złożył pozwanej oświadczenie zatytułowane „Warunkowe wypowiedzenie umowy o pożyczkę/ o kredyt konsolidacyjny nr (...). W treści tego pisma powód wezwał pozwaną do spłaty zaległości wynikającej z umowy kredytu w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma i poinformował, że w przypadku braku spłaty zaległości w tym terminie bądź nie złożenia w analogicznym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia, pismo to należy traktować jako wypowiedzenie umowy kredytu.

Po przeanalizowaniu treści wyżej wymienionego pisma sąd doszedł do przekonania, że nie może ono stanowić wypowiedzenia przedmiotowej umowy kredytu, tym samym należy stwierdzić, iż przedmiotowa wierzytelność nie stała się w całości wymagalna.

W ocenie sądu dla pozwanej jako konsumenta treść pisma była niejasna i niejednoznaczna, na skutek połączenia w jednym piśmie wezwania do uregulowania należności z tytułu zaległych rat oraz warunkowego wypowiedzenia umowy, na wypadek niezadośćczynienia powyższemu wezwaniu.

Taka forma wypowiedzenia umowy jest niejednoznaczna. Z oświadczenia złożonego przez powoda nie wynika w jaki sposób należy liczyć okres wypowiedzenia oraz w jakiej dacie ulega rozwiązaniu przedmiotowa umowa kredytu.

W ocenie sądu jasny i jednoznaczny jest jedynie przekaz obejmujący informację w zakresie wezwania do zapłaty i terminu w jakim pozwana winna spełnić swoje świadczenie oraz informacja o możliwości i terminie złożenia przez nią wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Jednak wątpliwym byłoby czy umowa nadal wiąże strony, w przypadku częściowej zapłaty należności.

Opierając się na analizie orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz doktryny zważyć należy, że tego rodzaju czynność polegająca na wypowiedzeniu umowy pożyczki (kredytu), będąca jednocześnie czynnością kształtującą prawo wymaga stabilnego uregulowania i nie znosi chwiejności. Dlatego też jednostronne oświadczenia woli wywierające z chwilą ich złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe z reguły nie powinny być dokonywane z zastrzeżeniem warunku, ochrona prawna bowiem interesów tej osoby wymaga, aby zakres skuteczności takich oświadczeń był od razu oznaczony. Dotyczy to zwłaszcza wypowiedzenia, prowadzącego do zakończenia stosunku zobowiązaniowego o charakterze trwałym, gdyż druga strona powinna mieć od razu pewność, co do swojej sytuacji prawnej. Ochrona prawna interesów drugiej strony umowy tej osoby wymaga bowiem, aby zakres skuteczności takiego oświadczenia był precyzyjnie oznaczony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 lipca 2018 roku, sygn. akt I ACa 285/18).

Wprawdzie nie jest to pogląd jednolity i w doktrynie oraz orzecznictwie można spotkać się z odmiennym stanowiskiem. Niemniej jednak sąd dokonując analizy okoliczności niniejszej sprawy doszedł do przekonania, że na skutek zaaprobowania takiego sposobu rozwiązania umowy sprzeciwiać się może jej trwały charakter, dokonanie wypowiedzenia bez wypełnienia wymaganych czynności upominawczych, niejasna sytuacja w odniesieniu do czasu i zakresu skuteczności takiego oświadczenia oraz pozbawienie pozwanego możliwości obrony własnych interesów.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, że złożone przez powoda oświadczenie o warunkowym wypowiedzeniu umowy jest nieskuteczne, ponieważ zostało dokonane z zastrzeżeniem warunku zawieszającego.

Ponadto sposób wypowiedzenia umowy kredytu jest spreczny z jej treścią. W §9 ust. 3 umowy strony bowiem ustaliły, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia mimo działań podjętych przez Bank, Bank ma prawo wypowiedzieć

umowy, a wypowiedzenie umowy poprzedzone jest wezwaniem do zapłaty przewidzianym w art. 75c ustawy prawo bankowe.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że dokonując warunkowego wypowiedzenia umowy powód działał niezgodnie z jej postanowieniami. Bez wątpienia powód winien najpierw wezwać pozwaną do uregulowania zaległości w spłacie kredytu, a następnie po upływie określonego terminu złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

W ocenie sądu w/w postawienia umowy są jasne i nie budzą wątpliwości, a złożone warunkowe wypowiedzenie umowy nie czyni zadość ustaleniom stron.

Mając na uwadze powyższe sąd stwierdził, iż powód nie złożył pozwanej skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy, wobec czego nie nastąpił skutek w postaci wymagalności całej kwoty kredytu. Powód wiązał skuteczność wypowiedzenia z ewentualną spłatą zaległości po stronie pozwanej. Tym samym pozwana nie została jednoznacznie poinformowana o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy. Wypowiedzenie w swej treści stanowiło, że będzie dokonane pod warunkiem nieuregulowania zaległości. W ocenie sądu złożone przez powoda oświadczenie nie było jasne i kategoryczne. Nadto powyższy sposób wypowiedzenia umowy był sprzeczny z jej treścią.

Reasumując w ocenie sądu wypowiedzenie przedmiotowej umowy nie zostało dokonane przez powoda skutecznie, a wierzytelność nie stała się w całości wymagalna, wobec czego nie spełniły się przesłanki uzasadniające wytoczenie niniejszego powództwa.

Mając na uwadze powyższe sąd oddalił powództwo, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i obciążył nimi w całości powoda, jako stronę przegrywającą proces.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji wyroku.

Sędzia Hanna Ratajczak

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować;
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda;
3. Przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

Poznań dnia 8 października 2020 r.

/-/ Hanna Ratajczak